

1991 Вірю: пора ця щаслива прийде, сонце любови над нами зійде! 1996

Праця і згода, й зіркий провідник... Є Україна — і буде навек!

Україна експортуватиме нафту до Греції

Лондон. — Україна, яка все ще імпортує нафту з Росії, наступного року почне експортувати цю сировину до Греції, повідомив 19-го серпня агентство Ройтерс.

Роналд Кормік, президент канадської незалежної нафтогазової компанії „Епік енерджі“, яка володіє в Криму Акташським родовищем, передає там збільшення видобутку нафти майже в десять разів, що дозволить почати експорт. За його словами, денний видобуток зростає від сьогоднішніх 800 барил до 7,000 у першому кварталі наступного року.

Р. Кормік повідомив, що його компанія вже дістала фонди — 4 млн. дол. — нею зроблено перші контакти з грецькими нафтопереробними підприємствами, які виявили бажання закуповувати нафту, не продану лівійським очисним підприємством. Р. Кормік повідомив, що продаж нафти Греції здійснюватиметься на основі довготермінової угоди.

Морські піхотинці України прибули до ЗСА

Кемп Лезун, Півн. Кароліна. — Тут від 14-го серпня, поблизу форту Кемп-Лезун, на базі шостого полку другої дивізії Американської морської піхоти тривають багатонаціональні міжнародні навчання „Кооперейтв Оспрей-96“, у яких беруть участь підрозділи 16-ох країн світу, в числі яких — підрозділ морської піхоти Національної Гвардії України.

Відділ моряків-гвардійців на чолі з лейтенантом Валерієм Оберемком увійшов до складу розвідки, що має кодову назву „Оранжева“. Її командиром призначено капітана морської піхоти ЗСА Джана Ману. До розвідки увійшли також відділи ЗСА, Голландії та Грузії.

Навчання проходять під егідою ООН в рамках програми „Партнерство для миру“. Головна мета навчань — виконання миротворчих операцій під час локального військового конфлікту в одній з умовних країн.

Поховання Патріярха Володимира зацікавило американського журналіста

Джерсі Сіті, Н. Дж. — В щоденнику „Нью Йорк Таймс“ з 20-го серпня по-явився обширний репортаж американського журналіста Джозефа П. Трегера з Києва, в якому він на тлі розмов із припадками особами дає безстороннє висвітлення поховання Патріярха УАПЦ Володимира Романюка.

Звітуючи про те, як гріб Патріярха, що знаходиться на вулиці перед собором св. Софії, постійно відвідують люди та складають там квіти. Др. Трегері переповідає устами колишнього секретаря Патріярха та інших очевидців полі, що мали місце у липні минулого року у зв'язку із несподіваною смертю Патріярха, про неперозуміння та суттєві учасників поховання із мільйонів, в яких згинули два мільйони членів патріярха Патріярха на вулиці, а не в соборі, бо на це не було дозволу.

При тому американський журналіст дає також читачам короткі інформації про релігійний стан в Україні та неперозуміння, яке постало в Православ-

умовних країн.

Під керівництвом американських і канадських інструкторів українські гвардійці уже виконали завдання інженерної розвідки місцевості, функції військової поліції.

Українських військово-службовців відвідав у таборі командуючий силами НАТО в Атлантиці, американський генерал Шіган, разом з начальником генерального штабу Збройних Сил України генералом Олександром Затишником та першим заступником командуючого НГУ генералом Миколою Мельником.

Американський генерал відзначив високий рівень військової українських морських піхотинців і зазначив, що вони є гордістю для своїх країн.

У Каліфорнії від 18 до 25-го серпня відбуваються навчання підрозділів авіації Національної гвардії ЗСА з участю українських Військово-повітряних сил.

Патріярха Володимира поховали в Києві

Київ. — Патріярх Володимир Романюк похований в Києві в соборі св. Софії. Поховання відбулося в присутності тисяч вірян та представників різних церков. Патріярх був похований в соборі св. Софії в Києві в присутності тисяч вірян та представників різних церков. Патріярх був похований в соборі св. Софії в Києві в присутності тисяч вірян та представників різних церков.

Дж. Трегері зазначає, що у своєму репортажі, який він написав, факт, що в демонстраціях на поховання Патріярха Володимира важливу роль відіграли українські націоналісти, в тому відділі УНА-УНСО.

Незважаючи на те, що гріб Патріярха є на вулиці перед собором св. Софії у великій пошані, як символ незалежності церкви, усі, з ким американський журналіст переш розмови, вважають, що таке поховання Патріярха не було правильним.

Ганна Чернів

П'ята річниця

А все ж вона крутиться... (Таліне Галіне)

П'ята річниця — і вірш мій вже п'ятий,
На хрестовині України розп'ятий...
Я б хотіла який вірш створити,
Щоб в нім слова засміялись, як квіти,
Так, наче київські славні каштани!
Досить жалю, нарікань та омани!

От би створити гарні цитати,
Щоб, як надходить річниця нова,
В День Незалежності знову читати
Радісні, горді, величні слова!

Отже, п'ята річниця... Коли ж п'ятіріччя
Хоч і юнаки, тяглі в силу звички...
Ну, а тепер перемог досягли?
А чи порядок в нас буде коли?

Все це долари, все це ковбаси...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Тільки б на когось скласти винувати...
От якби добру яку винувати!
Уряд за все нарікань на маси,
Нарід на Уряд складає винувати!

Досягнуто частинного замирення у Камбоджі

Пном-Пень. — Крок до частинного примирення зроблено у Камбоджі, де вже 17 років триває громадянська війна між урядовими силами та „червоними хмарами“, усуненими від влади в 1979 році внаслідок в'єтнамської інвазії. Через три роки після виведення в'єтнамських військ, зусиллями ООН у 1992 році в Камбоджі було проведено демократичні вибори і сформовано коаліційний уряд.

Проте „червоні хмари“ відмовилися брати участь у виборах і продовжують збройну боротьбу. Останнім часом, однак, велика група повстанців на чолі з Сунг Сарі, яка контролює північнозахідні райони країни поблизу кордону з Таїландом, відколотися від ортодоксально-комуністичних угруповань на чолі з Полем Потом і розпочала сепаратні мирні переговори з пномпенським урядом.

Внаслідок досягнутих домовленостей, повстанці визнали юрисдикцію центрального уряду, а уряд визнає їхні збройні формування як частину збройних сил Камбоджі і залишає за ними право адмініструвати територію, яка тепер перебуває під їхньою контролею. Фактично, йдеться про перемир'я, ніж про правдиве замирення. Справа ускладнюється не лише тим, що ортодоксальні політичні настанови продовжують боротьбу проти „маріонеткового“ капіталістичного уряду у Пном-Пені, а й тим, що самі члени урядової коаліції ставляться до миру з „червоними хмарами“ по-різному. Багато хто вважає їх злочинцями, котрим має бути судити міжнародний трибунал за те, що під час свого правління, в 1975-79 роках, вони винищили близько 2 млн. громадян.

Місія МВФ вивчає ситуацію в Україні

Київ (УНАР). — Тут від 12-го до 20-го серпня перебувала місія Міжнародного валютного фонду (МВФ), члени якої, спільно з українськими фахівцями вивчали фінансово-економічну ситуацію в Україні.

Місія МВФ прагне допомогти запровадити національну валюту, але для цього треба перекозатися, що фінансово-економічна ситуація в Україні достатньо стабільна. Голова Національного агентства України з реконструкції та розвитку Роман Шпек під час розмови з представниками місії МВФ зазначив, що українська урядова делегація на наступному, жовтневому, засіданні Паризької консультативної групи МВФ планує обговорити усі види зовнішньої фінансової допомоги Україні. Передається, що в жовтні група МВФ розгляне питання про збільшення фінансової допомоги Україні на 1997 рік.

Голова місії МВФ, заступник директора другого європейського управління Адальберт Кнобель відзначив успішні результати впровадження в Україні стабілізаційної програми. Про це, на його думку, свідчить низький рівень інфляції. Рівень внутрішнього валового продукту нижчий, ніж очікувалося, але на те були справді об'єктивні причини — погані економічні умови. Що до реструктуризації зовнішньої заборгованості, то в стадії закриття перебувають 20 шахт, до кінця року передбачається за-крити ще 30 нерентабельних, а понад 100 шахт потребують капітальних вкладень та фінансової підтримки для того, щоб у майбутньому стати рентабельними.

Місія МВФ і зробити висновок щодо виконання рекомендацій, спрямованих на стабілізацію та створення умов для надання нового кредиту.

ГКУ тужить за „демократичним“ СССР

Донецьке (УНАР). — Тут у понеділок, 19-го серпня, Партия Громадянських Конгресу України (ПГКУ) оприлюднила звернення до Ради Європи, міжнародних профспілок та інших правозахисних організацій світу.

У зверненні ця проімперська та прокомуністична партия називає Україну недемократичною державою, у якій „чорна демократія“ порушує права та свободи громадян. Найголовніше порушення прав людини, пишуть автори звернення, це невилучена заробітної плати робітникам і службовцям державного сектора протягом 5-6 місяців, а після вилучення страйків провідників шахтарського руху опинилися під слідством.

У зв'язку з розглядом у Донецькому Обласному суді справи про заборону діяльності Галузевого

Робітничого Комітету (ГРК), партия оприлюднила за це свою заяву, у якій заявляє народ „наступом епохи тоталітаризму в Україні“ і закликає всі політичні, громадські організації та трудові колективи, і особливо правників, взяти участь у громадській експертизі „небезпечного судового процесу в Донбасі“.

У зв'язку з наголошенням, що епоха демократичних перетворень в СССР розпочалася саме створенням Галузевого Робітничого Комітету і Незалежної Профспілки Гринків, всі останні роки ці організації сприяли переходові до правового суспільства. „Примусовий розпуск ГРК та репресії проти лідерів шахтарського руху відкривають шлях новому тоталітаризму на базі націоналістичної ідеології“, — воляють патріоти колишнього СССР.

В Україні

(3 інформацій УНАР)

АНТИУКРАЇНСЬКІ СИЛИ СКАРЖАЮТЬСЯ НА ПЕРСЛІДУВАННЯ

ДОНЕЦЬКЕ. — Тут ліві та проросійські сили активно виступають на захист організаторів шахтарських акцій, в результаті яких економіці України нанесено великої шкоди. Прокорупційні патрії та групи звернулися до світової громадськості за скаргами на українські правоохоронні органи. Відносно вони закликають шахтарів до нових акцій протесту. Генеральний секретар Міжнародної федерації профспілок робітників хімічної і гірничо-рудної промисловості, енергетиків та різнобачих Віктор Торп звернувся до директора бюро Міжнародної організації праці в Женеві з клопотанням скерувати в Україну місію Міжнародної організації праці (МОП) у зв'язку з переслідуванням Незалежної профспілки Гринків України. В Торп надіслав листа і Президенту України Л. Кучмі, у якому висловлює занепокоєння переслідуванням шахтарських лідерів.

ІНФЛЯЦІЯ В ЛІПНІ

КИЇВ. — За даними Міністерства Статистики України, у липні продовжували знизуватися ціни на харчові товари. Овочі та горюдина подешевшали на 27,12 відсотка. Проте зросли ціни

на борошно, яйця і цукор на 2,5 відсотка. На промислові товари в липні ціни зменшилися на 0,8 відсотка.

КОМІСІЯ КОНТРОЛЮВАТИ ВИПЛАТУ ПЛАТЕНЬ

КИЇВ. — Намагаючись виконати свою обіцянку щодо зменшення заборгованості у платнях, Уряд створив Міжвідомчу комісію з питань контролю за своєчасною виплатою зарплати робітникам, пенсіє, стипендій та інших форм грошового забезпечення, повідомила УНАР 18-го серпня. Як відомо, держава заборгувала працівникам різних галузей понад 1,4 блн. дол., не виплачуючи гроші по кілька місяців. Комісія, яку очолив перший віцепрем'єр-міністр Василь Дурдунець, організуватиме і координуватиме працю центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо розв'язання цієї проблеми. Міністерство Фінансів здійснюватиме організаційно-технічне забезпечення діяльності комісії.

КРИМ СВЯТКУВАТИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

СИМФЕРОПОЛЬ. — Святування Дня Незалежності України не омине і Крим, повідомила УНАР 17-го серпня. В столиці півострова з нагоди свята відбудеться фестиваль міс-

теців „Чумацький шлях“, а в інших населених пунктах пройдуть ярмарки і концерти з участю майстрів мистецтв України, виставки, присвячені історії та сьогоденню української нації, святкові феєрверки. У Севастополі з ініціативи командувача ВМС України віцеадмірала Володимира Безкорового та голови Державної Адміністрації міста Віктора Семенова відбудеться військова парада. Загальною організацією святкування в автономній республіці займається організаційний комітет, створений урядом і парламентом Криму, а також представництво Президента України в Криму.

МОРСЬКА ВОДА СТАЛА ЧИСТІШОЮ

СВІПАТОРІЯ. — Екологічні служби зафіксували цього року значне покращення екологічної ситуації в акваторії Тадамської затоки, на безліч якій розташоване це місто. Згідно з фахівцями, надзвичайно чиста вода в затоці є свідченням здатності природи до саморегуляції та самовідновлення екологічного рівноваги. Люди тех стверджують, що такою чистою водою тут не була роки з 20, якщо не більше. Очищення й сприяли північній чорноморській течії та часті як ніколи влітку північнозахідні вітри.

В АМЕРИЦІ

БІЛЛІ КЛІНТОН, наймолодший після Джана Кеннеді президент Америки, гучно відсвяткував своє 50-ліття в Нью Йорку, перетворивши урочистості на частину грандіозної передвиборчої кампанії. Головна мета святкування, за його власним зізнанням, — зібрати 10 млн. дол. на дальшу боротьбу за президентський пост. Тому святкове прийняття в ньюйоркському „Шератоні“ коштів для індивідуальних гостей 15,000 дол., а для представників корпорацій 20,000. Гости мали змогу почитати президентського брата Роджера, його товаришів з коледжу, а також шкільного учителя, який свого часу поставив майбутньому президенту оцінку „С“ з поведінки. Ньюйоркські кулінари приготували для президента вельветський тортик у вигляді американського прапора з цифрами „50“ замість зірок. Святкування, однак, дещо затримала сумна новина з Вайомінгу про катастрофу транспортного військового літака „Геркулес“, який перевозив спеціальне президентське авто з місцевості, де Б. Клінтон відпочивав попереднього тижня. Через кілька хвилин після зльоту літак зірвався у високу гору, внаслідок чого всі восьмеро членів з'їзду та старшина президентської служби безпеки загинули.

У СВІТІ

МЕХІКАНСЬКА ЕКОНОМІКА виявила надійні ознаки оздоровлення після гострої кризи наприкінці 1994 року, внаслідок якої місцева валюта девальвувалася майже на третину, а економічний спад у наступному, 1995 році становив близько 7 відсотків. За другий квартал цього року валовий національний продукт Мексико зріс на 7,2 відсотка, безробіття зменшилося до 5,8 відсотка проти 7,3 відсотка рік тому, валюта стабілізувалася на рівні 7,5 пезо за долар. Особливо успішно розвиваються експортні галузі мексиканської промисловості, які в першому півріччї цього року забезпечили позитивний торговельний баланс у розмірі 4,13 блн. дол., на 29 відсотка більше, як за такий самий термін торік. Причиною цього успіху вважають не лише значні фінансові позички, надані під час кризи мексиканським урядами (12,5 блн. дол. від ЗСА, 12,2 блн. — від Міжнародного валютного фонду), а й умілу економічну політику президента Ернесто Зедільйо. Економічні успіхи Мексико є надзвичайно важливими для ЗСА з огляду на суєвисте обхо країн, потребу зменшення нелегальної імміграції та велику приваблює мексиканського ринку для американських підприємств.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486; UNA: (201) 451-2200

Soyuziska UNA Estate: 216 Foordore Rd., Kerkonson, NJ 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaest@travel.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНА Союзу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$10.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Силик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Микола Руденко

П'ЯТЬ РОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

На моєму довгому віку було багато всьляків ювілеїв. Згодом вони стали звичини й перестали хвилювати — перетворилися на формальний обряд.

Та ось наближається ювілей небувалий і незарічений, перед яким серце кожного свідомого українця спалахує, мов зоря. Воно, власне, і є маленьке зорець — наше серце: несе в собі міліарди частини магнітного поля нашої планети. Це гігантська величина. Але тут мова не про фізичну властивість людського серця — тут ідеться про те, як воно раптом засвічується від горючої думки: ось він — перший ювілей самостійної України!

Я схилився перед козацькою державністю, та все ж у порівнянні з іншими європейськими країнами ми мали поволіливу державність, лише у часі Київської Русі. Далі, після її занепаду, ми не встигли сформуватися в державно-мусні сенсі, як знову і знову мусили приторочувати коси до мідин державки не по-козакському, а по-козакському — тобто перетворюючи їх на зброю. І так століття за століттями.

Божий дар

Ми кажемо іноді: незалежність нам дарована Богом. Може й так. Ба, напевне так. Та ми заслужили цей дар, бо за свободу України поклали життя за народної крові. Без боротьби Божого дару було б ні не бути.

В перші, ефорично-мітингові місяці (навіть років зо два), ми не розуміли тих неймовірних труднощів, які стояли перед нами. Мовляв, Україна надзвичайно багата — в ній є все, що потрібно для нашої незалежності.

Пригадую, саме так любив повторювати Леонід Кравчук. Але років через два в нього вихопилося:

— Хіба ж ми думали, що буде так погано?!

І справді: Україна виявилася такою порабованою, якою вона ще ніколи не була. Дивовижна річ: самий грабунг видався накушаванням неймовірних багатств. Як титанізм на промисловості! Хіба не так? Та коли ми почали розглядати цю промисловість детальноше, то виявилось таке: краще б її не було!

більшість в 344 голоси. А саме так було затверджено на посаді прем'єр-міністра Павла Лазаренка. Конституція дала право новому прем'єрові застосувати жорсткі заходи стосовно розкрадів шахтарської зарплати, що відбавлялися, можна сказати, тотально, мовою гроші, котрі держава виділяла для шахтарської зарплати, не потрапляли до шахтарів — вони губилися, мов вода в пісках пустелі. І ті ж самі люди підбурювали шахтарів на страйк. Власне, це вже не просто страйк, коли блокуються шосейні і залізничні магістри цілого регіону — це вже бунт, за яким можна побачити агресивні дії.

Аби розібратися в цьому і покарати винних, П.Лазаренко вийшов у Донецьке. Що сталося далі відомо цілком світові: терористичний акт, котрий ледве не позбавив життя нового прем'єра.

Я гадаю про це тому, що вважав цей терористичний акт кульмінаційним пунктом у боротьбі за українську державу. Злочинні сили, що знаходилися до краю (так звані шахтарські генерали) своїм актом виявили своє ставлення і до Конституції України, і до намагаюся Уряду покінчити з накризою. Досить сказати, що поранений Лазаренко не повернувся в Київ — отримавши медичну допомогу, поїхав у Донецьк і там було порушено 45 кримінальних справ проти розкрадів шахтарських грошей. Це, власне, і є ті елементи надзвичайного стану, котрі оголосив Президент Зінько і посли голову Донецької області Раді Володимира Шербана, голову обласного управління Служби Безпеки України та обласного прокурора.

П.Лазаренко, повернувшись у Київ, заявив: — Я одностайно вважаю, що терористичний акт проти мене був організований двоєчеськими злочинцями. Вони не хотіли, аби я приїхав до Донецького. Слава Богу, це їм не вдалося.

Не велим прямо гадувати про такі речі в ювілейній статті, але з другого боку, це показує: абсолютно відразу ж (як кажуть, просто з колом) запрацювала Конституція

України, що стала найвагомішим подарунком до п'ятої річниці української незалежності.

Хоч я тут зобразив життя українців доволі похмуро, але треба сказати, що так воно не виглядало після Американи — не після комуністичного "раю". Сьогодні переважно більшість української молоді знаходить собі втілю і почесну працю. Я кажу про людей, що мають від 20 до 45 років. Особливо це стосується села, хоч колгоспи зазнають. Але так воно й повинно бути: на повершок життя має вийти приватний сектор.

Конституція гарантує право на приватне володіння землею, та, на жаль, покищо це явище не набрало масового характеру. Чудеса рентабельності наше селянство показує на присадібних ділянках. Тут селяни тримають по кілька корів, по 6—7 свиней, безліч птиці. І саме це годе український народ. Та й не лише годе, а також опалює та освітлює — адже ж ми отримуюмо газ і нафту в обмін за продукти харчування. Можна сказати з певністю: понад 60 відсотків української людини вже доволі надійно знайшло себе в новому світі — за умов ринкової економіки. А це дає нам право святкувати п'ятиріччя незалежності щасливо, переможно, з великою вірою в майбутнє України.

Подяка

На закінчення дещо про себе: від широкого серця дякую Екзекутиві Українського Народного Союзу за надану мені можливість співпрацювати у газеті "Свобода" і отримувати матеріальну підтримку впродовж багатьох років. Широ дякую також і членам редакції спільно з головним редактором нашого уже понад 100-літнього щоденника. Я дозволив собі при цьому сказати, що цією статтю закінчую свою працю в "Свободі".

Зі святом Незалежності! Слава Україні!

Іван Овченко

Пишайся, Україно!

Пишайся, Україно: вже впали кайдани,
Вже ворог не гонить твій люд на Сибір.
Сторіччя глибокі вже гонять гріх,
Від східних степів аж до західних гір.

Пишайся, Україно: ти встала з руїни
писи страшних кров'яно зруєнних піт.
Ти всім об'явила про волю людини
й народу твою, що вже визнав весь світ.

Пишайся, Україно, здобутком свободи
за неї мільйони вкраїнці лягли,
Щоб всі в Україні, і всі народи
У колі всіх вільних народів жили.

Пишайся, Україно, в будові держави!
Брат братові руку в будові подай!
Здобудьмо новою всевітньою слави
Нехай же мотугишним буде наш край!

Пишайся, Україно, новітнім законом
і древнім тризубом, і стягом борні,
Щоб знову народ наш лихим легіоном
Не дає закату в кайдани міцні.

Пишайся добром, чим багата, Україно!
У праці повагу собі здобувай!
Хай мова вкраїнська живе слов'яна!
Хай буде навіки щасливий наш край!

Микола Палієнко

Освідчення перед рідною мовою

Порубана, але не вбита.

Замулена, але жива.

Моя ти, мово сумовита,

М'яка, з вербового шитва.

Не залишай мене при скруті,

Коли ні сміху, ні плачу.

Не віддавай і полом манкуртам,

Де рідне слово не почує.

Не продавай мене, сіромі,

Коли тебе від корін'я жнуть,

Коли безбатченко їзди дому

Одну, мов покритку, жнуть.

Тебе не висять кризь сито,

Не розминять на мідяки.

Моя ти, мово роснятина,

Не заперсана в тюки.

Мого життя одна основа,

Нема у тебе кущів меж.

Убити можеш дисловом

І дисловом любиш теж.

Нема у тебе ні світання,

Ані смеркання — жити й жити!

Ти всь одиш, одиш повстанням,

Аж повік не задуться!

До 5-річчя незалежності України
Д-р Олександр Коновеч, Київ

ДОЛЕНОСНА ПОДІЯ: ЯК ЗДІЙСНИТИ ІСТОРИЧНИЙ ШАНС?

Історія — річ вибаглива, вибіркова. Вона фіксує в пам'яті народний події, які справили, мають доленосне значення для нації, кожного її представника. Для українців такою доленосною подією стала дата 24-го серпня 1991 року. Навч фенікс, постанала з попелу в центрі Європи держава — з більш як п'ятдесятилітніми новонаселенням, з великим економічним й інтелектуальним потенціалом, із своєрідною культурою і духовною традицією.

Мабуть, з часу утворення держави Великого Володимира і прийняття Християнства не було в нашої історії події, рівної за значенням цій. Бо ті гідні величчя пам'яті наших пращурів потуги національно-державницького руху, укладені в тисячоліття — спробу українського козачства в XVII столітті виокремити самостійну Гетьманщину, і прагнення українців виборити свою державність в буремні 1917-1919 роки, і жертвова боротьба за ідеали свободи воєни УІА в часі Другої світової війни — то були виконані, але перехідні етапи на шляху до здобуття Україною своєї справжньої політичної незалежності.

Не буду говорити про можливість молодого держави реалізувати свій історичний шанс. Історик фіксує значення подій, а не можливість, скільки здійснене і задокументоване. І з висоти п'яти років не так легко оцінити подію, тим більше, якщо бачиш її зі сторони і учасником і пропустив через своє серце. Потрібна певна історична відстань. І певна політична незаангажованість.

Пригадую ті тривожи, насичені пам'ятники події серпневих днів 1991 року напередодні проголошення Дня Незалежності. Я зі своїми колегами шойно повернувся із Запоріжжя, де в укладі Міжнародної школи українців брали участь у пісенному фестивалі "Червона Рута". Ми ще перебували під враженням свята української пісні, яке розбулоло цей славний козацький край, воскресило національно-патріотичний дух. Ще над будинком обкому КПУ в центрі міста висів червоний прапор — як символ пануючого режиму, ще люди

неповітряно поглядали на наші вишиванки і значки з карбованим тризубом. Але зрушення вже почалися. Екологічна голодка, організація під час фестивалю місцевими "зеленими", підсилюла громадянську активність закордонців. Співаки й музиканти зі ЗСА, Словаччини, Франції, Канади разом з українськими виконавцями давали відкриті концерти на майданах міста. Пам'ятаю, як наша делегація українців проходила головною вулицею міста і з яким трепетом, зацікавленістю й блиском в очах зустрічали нас закордонці.

І раптом військовий путч у Москві, а в Києві тривога і розбурхання. А потім був митинг на захист молоді демократії, з наших рук кияни виплювали листівки із закликом до об'єднання національно-патріотичних сил. І от 24-го серпня. Бля стіні Верховної Ради — шеренги синьо-жовтих прапорів і козацьких хуртовин. Всі ми — в напруженому очікуванні. Хвилююче передчуття історичної розв'язки. Радисна зівстка полетіла над містом, всією Україною — незалежність проголошена!

А ввечері на майдані, названому Майданом Незалежності, на тому самому місці, де недовзі було демонтовано пам'ятник комуністичному вождеві, кияни святкували так довго очікувану і так несподівану здобуту волю. Шасливі, радісні обличчя — друзів, знайомих і незнайомих. Ми, викладачі й слухачі школи українистики, не змововляючи, зібралися усі разом на майдані і святкували з усіма. Ми співали, танцювали, пили шампанське і радісними вигукми зустрічали барвисті спалахи святкового феєрверку. Серед нас було чимало молодих американців — дітей і внуків тих, в чия люкшілі Другої світової війни під синьо-жовтими знаменами захищали свободу і честь української нації. І вони раділи також з нами. Вирілося, що Україна розпочинає нове сходження до свого державотворчого буття-сходження до сталого добробуту, розквітту національної культури, високої духовності.

Так, нелегко тепер Україні. Масмо Чорнобиль, за-

лишену від імперського режиму змілітаризовану, розблязановану промисловістю, нефективну фінансову систему, підірвану комуністичною ідеологією і репресивними інтелектуальніми силами, основи християнства. Важко здійснюється заплановані програми переходу країни до ринкової економіки. Нелегко простим людям, особливо пенсіонерам, освітянам і науковцям, які змушені по кілька місяців чекати на свою платню.

Нині, коли наша молода держава опинилася в економічній скруті, деякі українці — чи то політики, зокрема представники лівих сил, чи то пересічні громадяни, які продовжують жити стереотипами минулого, — відкрито або напіввідкрито роблять закиди на адресу "так званої незалежності", проповідують ностальгію за колишнім Радянським Союзом. Чимало їх прихованих прибічників, єдиної і невідомої" тримаються сьогодні на багатьох керівників і відповідальних посадах. Може тому ще й гальмуються в Україні процеси державотворення, ще досі, після п'яти років незалежності, українська мова не стала, як це прийнято в інших європейських країнах, господарською у діловій і науковій сферах, в засобах масової інформації. Скажімо, в Національній Академії наук України лише третина наукових періодичних видань друкується українською мовою, а в міністерствах і відомствах, які презентують країну на міжнародному рівні, ще послугуються мовою чужинців.

Та все ж більшість в Україні готові тяжко і сумлінно працювати, будувати державу — українську — за змислом і за духом. І як би кому не хотілося, українська національна ідея все-таки живе і діє. Хоч і повільно, але триває процес формування національної еліти у всіх сферах державницького життя. Врешті ми вже маємо свій загальноукраїнський національний паспорт. Нещодавно наш парламент, переборюючи труднощі і витворюючи себе як авторитетну політичну силу, затвердив основний закон держави — Конституцію України. І це вселяє оптимізм і віру в творчий розум українського народу, його майбутнє.

Ці рядки я пишу в центрі Нью Йорку, де знаходяться архів і бібліотека славного Наукового Товариства Імени Тараса Шевченка і де, залізши в документарні свідчення новітнього союзу, гостро відчуваш ісе-

(Закінчення на стор. 7)

1991

П'ять років тому збулася одвічна мрія нашого народу про державну самостійність України

1996

Незабутні літо та осінь постання незалежності

(хроніка)

Три серпневі дні — від 19-го до 22-го серпня — кульмінаційні точки в історії внутрішньополітичної ситуації в СРСР.

„М. Горбачова усунуто від влади“ („Свобода“ з 20-го серпня): 19-го серпня змовники з консерватистської верхівки КПСС, армії та КГБ утворили „комітет“ для керування державою без М. Горбачова, заздалегідь ізолювавши його в Криму, де він відпочивав. Антидемократичний, проімперський і просоветський заклад очолював віцепрем'єр Янаєв, голова Верховної ради Лук'янов, шеф кабінетів Крючков, міністер оборони Язов, міністер внутрішніх справ Пуго, прем'єр-міністер Павлов.

Вашингтон — ані пари з уст. Чекає, що буде далі. На територію прибалтійських країн Москва вводить додаткові збройні формування. Президент Литви Ляндсбергис закликає своїх громадян виходити на вулиці, щоб протистояти імперським намірам московської хунти.

В Києві, того ж дня, 19-го серпня, відбулася пресова конференція, на якій керівники демократичних партій та організацій засудили московський путч. Голова Верховної Ради Леонід Кравчук у телевізійному виступі просить українців зберігати спокій.

На вулиці Києва також вийшла військова карта. Перервано телефонічний зв'язок між Києвом і Львовом.

„В Україні нема надзвичайного стану“ („Свобода“ з 21-го серпня“).

А що ж є? У Києві проходять багатотисячні стихійні віча протесту проти захоплення влади в Москві змовниками. Президент Росії Єльцин вірить, що росіяни не скоряться владі путчистів.

Советські війська захопили головні центри зв'язку У Вільнюсі, Ризі і Таллінні, столицях трьох прибалтійських республік.

Маргарет Тачер першою зі західних лідерів виступив на захист М. Горбачова. Услід за нею і „надобережний“ президент ЗСА Дж. Буш заявляв, що не визнає державного перевороту в Москві, але водночас висловлює надію, що „нова влада дотримуватиметься підписаних раніше угод“.

„Путч провалився“ („Свобода“ з 22 серпня). По-

яння між національно-патріотичними силами і промосковськими елементами, прихильниками советської імперії.

Левко Лук'яненко пропонує Народній Раді, фракції національно-свідомих депутатів ВР, стати координаційним центром всіх українських партій та рухів.

Американський журналіст А. Розентал підкреслює в „Нію Йорк Таймс“, що у багатьох своїх попередніх статтях він остерігав про силу і небезпеку КГБ, однак офіційні чинники в уряді ЗСА відбувалися відмовками, мовляв, „О ні, КГБ викінчений, він вже не має такої сили, щоб здійснювати перевороти“.

Митрополит Української Католицької Церкви в

Й ось знаменитий день — субота, 24-го серпня — подія, якої спрагло чекали українці всього світу:

„Україна проголосила незалежність. Верховна Рада України прийняла всі вимоги Руху. Л. Кравчук виступив з Комуністичної партії“ („Свобода“, 27-го серпня).

Сесія ВР прийняла документ виняткової історичної ваги:

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР 19-го серпня 1991 року,

— продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,

— виходячи з права нації на самовизначення, передбаченого статуттом ООН та іншими міжнародно-правними документами та

— здійснюючи Декларацію про державний суверенітет, Верховна Рада урочисто

ПРОГОЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави — України.

Територія України є неподільною і недоторканою. Відтинки на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

Цей Акт набуває чинності з моменту його схвалення.

Верховна Рада України. 24-го серпня 1991 року.

„Президія ВР України поділилася, демократи об'єдналися“ („Свобода“ з 24-го серпня).

Кожний новий день, кожна година відкривався людям очі на те, яка небезпека нависла була над Україною у зв'язку з московським прокомуністичним, проімперським путчем. Наприклад, командування Київської військової округи мало, на випадок стихійних чи організованих протимосковських виступів, докладний план придушення всякої опозиції. Командуючий Чорноморською флотом адмірал Хронопуло заповнював московських змовників у своїй повній підтримці.

Тим часом М. Горбачов, не зрікаючись своїх советських політичних ілюзій, обіцяє в розмові зі закордонними журналістами, що „демократичні реформи не тільки змінять, але й змінюватимуть СРСР“.

Також 24-го серпня голова ВР Л. Кравчук підписує дві важливі постанови:

Першою, крім проголошення України незалежною демократичною державою, призначається на 1-го грудня 1991 року республіканський референдум на підтвердження Акту проголошення незалежності.

Зміст другої: припинення діяльності організацій політичних партій в структурах Прокуратури УССР, МВС УССР, КГБ УССР.

Народний Рух України висунув такі вимоги До Президії ВР УССР:

1. Вийти з СРСР.
2. Створити українське військо, українську службу безпеки і українську поліцію.

літні протинники президента Горбачова і його курсу на „перестройку“, тасні і відверті сталісти, на-трапили на рішучу опозицію народних мас і навіть війська, втратили під ногами ґрунт. Не допомогли їм і танки, які оточили будинок Верховної ради Росії. На жаль, без жертв не обійшлося: троє осіб загинуло, 12 поранено. Москва пішла за Єльцином.

В ніч на 21-го серпня всім змовникам заарештовано.

В Україні спокійно. Народний Рух оприлюднив спеціальну заяву про невизнання московського ГКЧП. Голова ВР Л. Кравчук вже також виразно висловився в тому сенсі, що московський переворот аж ніяк не стоїть на шляху України. Однак у ВР України наростає протисто-

ЗСА Стефан Сулик висловив занепокоєння московським заклотом і закликав священників, монахів і всіх вірних молитися, щоб в СРСР зберігався мир і щоб Пресвята Діва Марія тримала у своїй опіці усіх вірних в Україні.

„Горбачов повернувся до Москви. Єльцин звинувачує компартію“ („Свобода“ з 23-го серпня). В четвер, 22-го серпня, советський президент повертається до столиці з „фороського походу“. „Горбачов виглядав змучений, йому бракувало енергії, він уникав відповіді на складні політичні питання, і шойно наступні дні покажуть, хто, власне, рятівник центральним урядом — Горбачов, непопулярна в СРСР особа, чи Єльцин, новий герой у післяпереворотній ситуації...“.

Президент Єльцин в офіційній заяві засудив Комуністичну партію як головного організатора путчу і як „криміналізовану структуру“.

21-го і 22-го серпня Латвія та Естонія проголосили повну державну незалежність від Росії.

Учасники київської пресової конференції представників демократичних сил України оприлюднили в Києві заяву про свою солідарність з Єльцином, волелюбними країнами Прибалтики, Грузією та іншими республіками, які твердо вирішили вийти з СРСР.

Кореспондент київського пресового бюра УНСоюзу Христина Лапичак повідомляє про подробиці з цієї конференції: голова ВР Кравчук виправдовується за спізнену реакцію і спізнений засуд московських путчистів.

3. Звільнити з постів і притягнути до кримінальної відповідальності усіх тих, які визнали московський так званий Державний комітет надзвичайного стану і підтримували путчистів.
4. Заборонити Комуністичну Партію України і націоналізувати її власність.
5. Передати у власність Україні все, що є на її території.

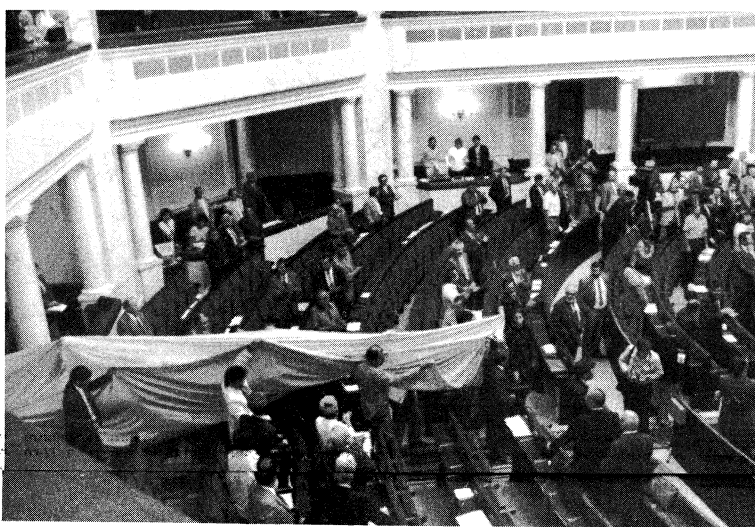
А тим часом „Свобода” повідомляє:
„Світ визнає незалежність республік Прибалтики”. Данія стала першою державою, яка оголосила про визнання незалежних Литви, Латвії та Естонії. Це сталося 25-го серпня.

Того ж дня, у нещодавню, 25-го серпня, Архiepіскоп Української Греко-Католицької Церкви Миколай Іван Кардинал Любачівський під час Святої Літургії в соборі св. Юра у Львові виголосив заяву з нагоди постанови незалежної України. В ній, між іншим, говорилось: „Український народ! Сповнилася твої вікові стремління та бажання, Всевишній Господь поблагословив тебе великим даром повної незалежності... Закликаємо всіх наших вірних в Україні і на поселеннях до активної праці для здійснення самостійної і повноцінної держави. Українська Греко-Католицька Церква, як у минулому, так і в майбутньому, завжди вірно служиме українському народові...”

Висновок „Свободи” про американську політику: „Переворот у Москві показав помилковість політики президента Дж. Буша, наголос у якій був зроблений на Миколу Горбачова.

Інтерв'ю Патріарха Метислава для радіо „Голос Америки” 26-серпня („Свобода” з 29-го серпня).

„Мою віру у швидке завершення походу до повної української незалежності буду на дворичному спілкуванні з населенням майже всіх областей України. Цю мою віру зміцнило майже безперервне слідування за перебігом парламентарних сесій Верховної Ради. Нарешті — думаю, що найважливіші етапи вже перейдено. Україна стала вже об'єктом поважної міжнародної уваги. І на це вже є докази, як, наприклад, рішення президента ЗСА Дж. Буша пізнати Україну зблизкою... Всіх улюблених у Христі братів і сестер, в Україні суших і по всьому світі розсіяних, кличу в що вирішальну для всього людства лугу до християнської солідарності, до взаємної любови та офірної співдії!”

У тому ж числі „Свободи”:
26-го серпня 1991 року

ЗВЕРНЕННЯ ДО РІДНИХ БРАТІВ І СЕСТЕР В УКРАЇНІ

В імені Українського Народного Союзу та його 70-тисячного членства сердечно вітаємо вас з великим успіхом на шляху до досягнення повної незалежності України.

Акт проголошення незалежності України та створення самостійної української держави — України приніс нам велику радість і наполює нас гордістю за Ваше наполегливе прямування до великої мети — відновлення української держави, що її від нас тільки разів пограбували: за часів князівської доби, за часів козаччини — гетьманів Хмельницького і Мазепи та трагічної доби соборної Української Народної Республіки 1918 та 1919 років.

Бажано вам багато сил і витривалості у далішніх змаганнях закріпити за народом України проголошений 16-го липня 1990 року державний суверенітет України і проголошену 24-го серпня цього року незалежність і самостійність України.

Закликаємо вас усіх стати солідарно до праці над завершенням розпочатого великого діла. Рівночасно просимо вас, Рідні Брати і Сестри, прийняти від нас запевнення нашої повної підтримки у ваших справедливих змаганнях до волі і незалежності у

відновленні демократичної держави України.

Нехай Всевишній Господь благословить нас усіх та обдарує витривалістю і державною мудрістю та солідарністю в змаганнях за відбудову дорогої усім нам Батьківщини України.

Уліана Дячук,
головний президент
Володимир Сохан,
головний секретар

Тим часом М. Горбачов все ще стоїть на своєму: „Справа про долю Союзу виходить на перший план. Можливо, найтрагічніший результат перевороту полягає в тому, що ці три дні підштовхнули, і сильно підштовхнули, відцентрові тенденції в країні. Виникла реальна загроза розпаду союзової держави... СРСР повинен бути збережений як союз суверенних держав...” („Свобода” з 30-го серпня).

У Києві 28-го серпня відбулася зустріч делегацій РФСРСР і України. Багатотисячні маси перед будинком Верховної Ради скандували: „Ні — російському імперіалізму!”

З нагоди проголошення незалежності України Українська Американська Координаційна Рада оприлюднила вітальну заяву, підписану президентом Ради Уліаною Дячук, секретарем д-ром Романом Барановським і головою д-ром Богданом Шебунчаком.

„Свобода” повідомляє, що заходами УККА і УАК-Ради 22-го вересня відбулася велика маніфестація американських українців у трьох містах З'єднаних Штатів Америки — Вашингтоні, Чикаго і Лос-Анджелесі. Її мета — домогтися від президента ЗСА визнан-

зу суверенних соціалістичних республік”. Державна рада, керівний орган цього союзу, визнала незалежними Литву, Латвію та Естонію, але не Україну.

В Києві відбулося офіційне відкриття Генерального консуляту Канади („Свобода” з 11-го вересня). Міністер закордонних справ Канади Барбара МекДугал заявила, що ставлення її країни до України як незалежної держави буде зумовлене далішнім перебігом політичних подій і вислідом Першогрудневого референдуму.

М. Горбачов — проти відродження поневолених Москвою націй. Скориставшись з того, що в Москві відбувалася конференція Організації в питаннях безпеки і співробітництва в Європі, президент СРСР М. Горбачов сказав у своєму виступі: „Ворогом СРСР і світу є націоналістичні рухи, які поставили на тлі розпаду колишньої комуністичної імперії”.

До рятівників імперії приєднався Жириновський („Свобода” з 14-го вересня). Голова російської Ліберально-демократичної партії Володимир Жириновський сказав, що у випадку своєї перемоги у наступних виборах запровадить військовий стан, закриє всі газети і заборонить діяльність всіх політичних партій.

Державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер під час візиту до Москви, все ще не вірячи у близький кінець імперії, пообіцяв економічну підтримку для СРСР.

В Києві відбувся Форум Інтелекту України, на якому Народна рада, національно-патріотична фракція у Верховній Раді, заявила, що може взяти на себе відповідальність за долю України лише за умови підтримки народом Акту про незалежність України („Свобода” з 17-го вересня). Опісля у столиці відбулося всенародне віче, яке зібрало понад 50,000 учасників з усіх областей України. Демонстранти несли синьо-жовті прапори і гасла: „Ми за вільну Україну будемо битись до загибелі”, „Доябас — за єдину, неподільну, незалежну Україну!” та інші.

Підписано небезпечний договір („Свобода” з 19-го вересня). Закріплюючи створення „нового” союзу, Москва запропонувала республікам до підписання спільний „економічний план”. Його підписав і прем'єр-міністр України Вітольд Фокін, що викликало обурення у Верховній Раді і серед широких кіл української громадськості.

Американські українці чекають на візиту Л. Кравчука до ЗСА („Свобода” з 20-го вересня). УАК-Рада оприлюднила спеціальну заяву, закликаючи грома-

ня Акту проголошення незалежності України та встановлення з Україною дипломатичних зв'язків.

„ЗСА визнали незалежність прибалтійських країн” („Свобода” з 4-го вересня). Президент Дж. Буш повідомив, що пішле в Латвію, Литву і Естонію своїх представників, які на місці вирішать справу про харчову і медичну допомогу трьом державам Прибалтики.

Президія Сатового Конгресу Вільних Українців привітала Верховну Раду України з проголошенням державної незалежності.

„Б. Єльцин і М. Горбачов продовжують ритувати імперію” („Свобода” з 5-го вересня).

Бажаючи багатьох республік вийти з СРСР Єльцин і Горбачов вважають „кризою” і обидва вже погоджуються хоч на федеративний, хоч на конфедеративний устрій, аби тільки унеможливити дезінтеграцію совєтської імперії.

Україна не має наміру підписувати жодних договорів з Росією до дня запланованого референдуму.

„Група 239 занопкоєна” („Свобода” з 6-го вересня). Керівник лівішої більшості у ВР України, так званої „групи 239”, Олександр Мороз визнав, що нехвалений переворот у Москві, в якому були замішані високі керівники Комуністичної партії, завдав тяжкого удару також Комуністичній партії України, оскільки співучасників заволодування не було і там.

„Совєтські імперіалісти не хочуть вірити у свій кінець” („Свобода” з 7-го вересня). З'їзд народних депутатів СРСР проголосив про створення нового „Сою-

ду використати цю нагоду для піднесення престижу голови ВР, яка проголосила незалежність України.

„Відбулася багатолюдна маніфестація у Вашингтоні” („Свобода” з 24-го вересня). В нещодавню, 22-го вересня, понад 5,000 країнців з усіх місцевостей східного узбережжя ЗСА заманіфестували перед Білим Домом своє домагання до президента Дж. Буша визнати Акт державної незалежності України.

„Дж. Буш і Л. Кравчук відбули довшу розмову в Білому Домі” („Свобода” з 27-го вересня). Темою розмови була економіка, нуклеарна зброя, розміщення на території України та інші проблеми, які випали на долю республік, що вийшли з-під гніту Москви. Коментуючи цю зустріч, кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” Клі-

форд Кравс підкреслив, що хоч Дж. Буш і запевнив, що Україна „мас спеціальне місце в серцях американців“, все ж він не відступив від своїх попередніх намірів допомогати М Горбачову врятувати Советський Союз від розпаду.

„УНСоюз уділив чергову допомогу Україні в сумі 82,000 дол.“. Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, дотримуючись встановленого Конвенцією рамового плану допомоги Україні, який передбачає комплексні проєкти всеукраїнського значення, уділив з Фонду Відродження України — УНС допомогу в сумі 82,000 дол. на п'ять суспільно важливих починів: на видання нового Букваря і трьох читанок для українських дітей, на програму економічних реформ, випрацювану Школою політичних наук ім. Дж. Кеннеді в Гарвардському університеті, на розвиток Фондації „Сейбр—Світло“, у Фонд Допомоги Дітям Чорнобилю, для Спільки Письменників України — на видання „Словника ділової людини“.

„Л. Кравчук відвідав УНГУ і Бавид Брук“ („Свобода“ з 1-го жовтня). Голова ВР Л. Кравчук відвідав Гарвардський університет і Український Науковий Інститут, а також осідок Української Православної Церкви в Банд Бруку. Виступаючи там перед декількома сотнями американських українців, він сказав: „Україна є також вашою землею, ваші діти і внуки можуть вільно їхати на рідну українську землю“. Л. Кравчук відвідав Патріарха УАПЦ Київського і всієї України Мстислава. На зустрічі був присутній сенатор Білл Бредлі і стайтвотний сенатор Джон Ювінг.

30-го вересня Л. Кравчук виступив в Організації Об'єднаних Націй. Перед входом до будинку ООН вперше майорів синьо-жовтий національний прапор України.

Голова жидівської громади („Свобода“ з 4-го жовтня). Київська газета „Голос України“ вмістила статтю голови Білоцерківського товариства жидівської культури Харитона Бермана, який висловлює певність, що жидівська громада України активно підтримає незалежну Україну і разом з українцями будуватиме українську державу. „Ми, українські жиди, є ширими патріотами України“, — пише Х. Берман.

„У Конгресі ЗСА запропоновано резолюцію про визнання України“ („Свобода“ з 5-го жовтня). Конгресмен-республіканець з Пенсильванії Дон Риттер та конгресмен-демократ з Мишигену Деніс Гертел запропонували в Палаті Репрезентантів резолюцію, спрямовану на те, щоб президент Дж. Буш визнав незалежну Україну, а після референдуму 1-го грудня встановив з нею дипломатичні зв'язки. У Сенаті ідентичну резолюцію запропонували демократ з Арізони Денніс ДеКонсіні та республіканець з Нью Йорку Альфонс Д'амато.

Заява міністра оборони України („Свобода“ з 8-го жовтня). В розмові з кореспондентом агентства Асошіейтед Пресс міністер оборони України генерал Костянтин Морозов заявив, що невдовзі Україна розпочне створення власної армії, і вона буде головною гарантією існування незалежної і демократичної України.

„Л. Кравчук та В. Чорновіл стають головними претендентами на президента“ („Свобода“ з 12-го жовтня).

„Ухвалено закон про цілісність України“ („Свобода“ з 18-го жовтня). Верховна Рада України 11-го

жовтня більшістю голосів прийняла закон про кримінальну відповідальність за дії, спрямовані на порушення територіальної цілісності України.

„Україна відкидає економічний договір“ („Свобода“ з 19-жовтня). Українські державні діячі не мають довіри до запропонованого Московю нового економічного договору. Першим заступником голови ВР Іван Плющ в телевізійному інтерв'ю 17-го жовтня сказав: „Історія дає нам можливість стати незалежною державою і ми не хочемо бути далі колонією“.

„Горбачов і компанія закликали Україну до Союзу“ („Свобода“ з 26-го жовтня). На адресу ВР України 22-го жовтня надійшло звернення Горбачова, Єльцина, Шушкєвича, Назарбаєва, Карімова, Муталібова Акаєва, Ніязова та Іскаєвського, тобто керівників вісьмох республік, які підписали запропонований Московю економічний договір. Автори звернення закликають парламент України прислатися до договору, оскільки, як підкреслено в документі, вони „не уявляють Союзу без України“.

Редакція „Свободи“ відвідав відомий український поет Дмитро Павличко, депутат ВР, голова парламентарної комісії законних справ. Коментуючи ситуацію щодо вперто пропонуваного Московю економічного договору, Д. Павличко сказав: „Ми не підписуємо жодного договору і не візьмемо участі в жодній структурі, яка б стояла над нашою волею“. Поет захищував рідкі зі свого останнього вірша, прочитаного ним на Форумі інтелігенції України:

*Клянемося Богом України,
що вміremo, та не підєм в ярмо,
Дух, воскреслий з темної руїни,
На наругу в рабство не дамо!*

„РСФСР і Україна підписали новий договір“ („Свобода“ з 6-го листопада). Лондонська газета „Файненшіл Таймс“ повідомила, що Росія і Україна підписали в Києві двосторонній договір, який „у великій мірі усуває існуючі дотепер непорозуміння, зокрема політичного і прикордонного характеру“.

„Національна Гвардія узаконена“ („Свобода“ з 7-го листопада).

ВР України ухвалила 4-го листопада закон про Національну Гвардію України, яка покликана захищати суверенітет республіки, територіальну цілісність і конституційні права громадян.

„Україна провізорично підписала договір“ („Свобода“ з 8-го листопада). Газета „Нью Йорк Таймс“ повідомляє, що Україна хоч і спізнює, але підписала економічний договір і тим самим увійшла до економічної спільноти ССРСР. Газета пише, що Україна й інші республіки своїми підписами під договором дали себе втягнути в „новий Советський Союз“.

„Україна не бере участі у переговорах про створення „оновленого“ союзу“ („Свобода“ з 16-го листопада). Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Сердж Шмеманн інформує в числі з 15-го листопада, що Україна, Грузія і Молдова не прислали до Росії своїх представників для приєднання до „оновленого“ Союзу. Члени Президії ВР України пояснили М. Горбачову, що перед референдумом і виборами президента Україна не може брати участі в жодних переговорах щодо відновлення імперії. С. Шмеманн пише, що прем'єр-міністер України Вітольд Фокін погрожує зрезигнувати зі

свого посту, якщо Верховна Рада не ратифікує підписаного ним договору про створення „економічного союзу“.

„Україна звертається до Америки“ („Свобода“ з 23-го листопада). — Під таким заголовком престижний щоденник „Волл Стріт Джорнал“ подав репортаж з Києва відомого американського журналіста Дейвіда Брука. На його думку, хоч українці не перестають мати симпатії до Америки, такими ж симпатіями до України Америка не грішить. Він подає, як приклади, Великий голод і теперішнє проголошення незалежності. Д. Брук дуже критично оцінює візиту Дж. Буша до Києва і його нерозважливі заклики до об'єднання України з СССР. Журналіст висловлює певність, що Україна щонайменше на 70 відсотків проголосує в референдумі за незалежність, і дуже сумно, що Захід так мало має з нею зв'язків. „ЗСА кажуть, — пише Д. Брук, — ніби-то підтримують демократичні принципи, але залишаються холопними до України, яка за ті самі принципи тепер бореться“.

„Сенат закликає президента Дж. Буша визнати незалежність України“. („Свобода“ з 26-го листопада). 22-го листопада Сенат ЗСА прийняв запропоновану сенатором Деннісом ДеКонсіні, демократом з Арізони, резолюцію, яка закликає президент Дж. Буша визнати Україну незалежною і зробити все необхідне для встановлення з нею повнінних дипломатичних зв'язків.

„Америка готова визнати незалежну Україну“ („Свобода“ з 30-го листопада). Президент ЗСА Дж. Буш відважився на радикальну зміну американської політики щодо кремлівського „центру“ і прийняв рішення визнати незалежність України — щоправда, за тієї умови, якщо референдум 1-го грудня закінчиться позитивним вислідом.

„Україна проголосувала за повну незалежність“ („Свобода“ з 3-го грудня). Київські засоби масової інформації повідомили, що понад 90 відсотків управнених до голосування громадян України віддали свої голоси за повну державну незалежність своєї республіки. Виступаючи перед українськими і закордонними журналістами, голова ВР Л. Кравчук заявив: „Нова Україна народилася! Народилася в спокої і в розумі, як належить народжуватися великій, розумній дитині. Сталася велика історична подія, яка, як переконаний, змінить не тільки життя українського народу, але й стане великою подією для всього світу“.

Польща першою визнала незалежну Україну. Велд за нею — Канада, Мадяріщина і Російська Федерация („Свобода“ з 5-го грудня).

Телефонограма на аدرس „Свободи“: „Нашим землякам у діяспорі. Вітаємо наших братів і сестер у діяспорі з рішучим вислідом референдуму та чітким виявом волі народу України за повну незалежність, суверенність і соборність... — Іван Драч, Михайло Горинь, Петро Таланчук, Олесь Лавринювич, Віктор Бураков. Київ, 3-го грудня 1991 року“.

Президентом України обрано Леоніда Кравчука („Свобода“ з 4-го грудня). 61 відсотком голосів українці віддали перевагу Леонідові Кравчукові. 5-го грудня відбулося вчорішнє засідання Верховної Ради України, яке відкрив заступник голови ВР Іван Плющ. Після того депутати і гості відповіли „Боже великий, єдиний“ і привітали Л. Кравчука з обранням на пост президента України. Л. Кравчук присягнув на вірність Україні і офіційно вступив на становище Президента України.

Президент Дж. Буш привітав Л. Кравчука. У вівторок, 3-го грудня, до Л. Кравчука зателефонував президент ЗСА Дж. Буш і привітав його з обранням на пост президента України та з успішним закінченням референдуму.

„Привіт Українському Народові. Ми, Український Народний Союз і його 70-річне Членство, радіємо з рідними братами і сестрами в Україні із схваленням у референдумі самостійності і незалежності України... Українці у діяспорі, як і досі, всіма силами і засобами допомагатимуть Україні стати, у повному значенні цих слів, вільною, незалежною і демократичною державою у великому колі народів світу. Екзекутива УНС“.

Біль українських дітей ХХ століття

Діти ХХ століття... У вік війни, сліз, страждань, голоду, чорнобильської трагедії, справи на долю дітей за цей короткий час змінилися багатьма разами. Близько десяти років тому, в далекій дільниці, думали, що Бог забув за Україну. Жаль, що матеріальне становище дітей в Україні ускладнилося за кожним днем. Сьогодні українські діти все частіше і частіше зустрічаються з гострими проблемами соціального характеру. Та набагато важче перенести ці важкі дні відбудови державності в час, коли насущні проблеми переплелися з враженнями минулого року, ми мали змогу ще раз переконаватися, наскільки важливою є на сьогоднішній день допомога наших пра-

батьківській землі. Та найбільш потребуючим є діти. І тому радше кожного християнина, коли читася у часописі "Свобода", "Америка" та "Нова Зоря" про те, що все частіше і частіше обділені здоров'ям діти знаходяться в лікарнях, в Америці. І радісно на душі за те, що ми не заситилися американським добром, не відвернулися від батьківської землі, а в своїх щоденних молитвах і вчинках готові простягнути руку допомоги потребуючим дітям України. Бо нема у Бога кращої долі, як допомога ближньому. І тому наші парафії церкви св.

Константина і св. Стефана горять тим, що в 1993 році вони передали 1,570 дол. на сиротиницю у Дрогобичі, а в 1994 році 2,500 дол. на шпиталь ім. Митрополита Шептицького у Львові.

Та чи не найгірше горе сьогодні для народу України — це Чорнобиль. Жаль, що аж лише після цього Чорнобиль світова громадськість все частіше почала згадувати наш край. Страшна реальність, але факт: чорнобильська катастрофа ще довгі десятиліття буде крокувати з нами в історію. Тому так важливо, щоб допомога її жертвам з роками не тільки не зменшувалася, а навпаки зростала. Медичні наслідки катастрофи протягом наступних десяти років стануть не менше, а ще більш очевидними. І наша турбота про найбільш загрожений верстви населення неможливо, діти та юнацтва повинні стати ще більшою. І тут несежне поле діяльності для тих, хто не на словах, а на ділі переживає за долю України і страждає разом з її народом.

Нам подякою за плідну працю є те, що Роман сьогодні гордиться тим, що він вже вийшов від сподобався. Та на жаль, Роман Ханник виявився не одноким зі своїм горем. Подібне лихо спіткало ще Романа Фурія, 13-річного хлопця зі Львова. І дякувати Богу, що є на світі д-р М. Козак, жертвеною українська громада Миннесоти і сотні людей доброї волі, розкритих Богом по всій Америці для того, щоб у момент потреби простягнути руку допомоги дітям України...

У Києві на весні цвітуть каштан. Той бував у ту пору в Києві, той відчув себе неначе в казковій країні. Та не радіє цій київ-

Слава Богу, що є з нами, слава українській Конституції: гратуляції Президентів України

Л. Кучмі

Достойний, Пане Президенте! Прийміть щиро сердечні побажання за такий вмілий і чесний підхід до Верховної Ради за прийняття Конституції незалежної України. Щастя, здоров'я, пошани від світу та кращої долі на многії літа!

Бажають брати

Василь (Віліам) і Микола Матіяш.

Виходячи саме з цих міркувань, ініціативна група наших парафій створила при парафії церкви св. Константина і св. Стефана "Дітям України". У тріс-курих різдвяні місяцях морози, продовжуючи

надаючи медичної допомоги двома дітями: Романом Фурієм зі Львова та Марією Гірською з Тернополя. Завдяки активній підтримці цієї важливої справи серед наших друзів, розкиданих по всій Америці, на рахунок фонду, котрий було відкрито при Українській Кредитовій Кооперативі в Миннеаполісі, почали поступати перші пожертвування. Д-р М. Козак поствувався, щоб ці діти отримали безкоштовну медичну оцінку, пов'язану з багаторазовим складним хірургічним втручанням. Можна припустити, що вартість лікування становить десятки тисяч доларів. Сьогодні ми гордимось нашими з нами успіхами. Ми радіємо тому, що наші парафії церкви св. Константина і св. Стефана зі Св. Пол дружно відгукнулися на заклик жертвувати на Фонд "Дітям України". В 1994 році ми звернулися до усіх небадужих серцем читавих часопису "Свобода" допомогти Романові Ханнику зі Львова. Д-р М. Козак знайшов своїх друзів-лікарів у "Shriners Hospi-

Ділимося сьогодні вісткою, що 31-го липня 1996 року після важкої хвороби на 84-му році життя залишив цей світ засновник Українсько-Канадського Архіву-Музею в Едмонтоні

бл. п. ГРИГОРІЙ АНТОНОВИЧ ЙОПИК

ПОХОРОНИ відбудуться 6-го серпня ц. р. в Едмонтоні в катедрі св. Ісуса Христа. Поховання на цвинтарі св. Михайла.

В Україні покійний був засновником і членом читальних "Простів", головою вимарського гуртка і членом Союзу Українських Купців і Промисловців. За німецької окупації працював в Українському Допомоговому Комітеті. В Едмонтоні належав до катедр св. Ісуса Христа. Був головою Плати-Принту, головою Батьківського Комітету Курса Україно-знавства, членом Дирекції Кредитової Спільноти, членом правління філії УНО, членом Ради відділу КУК, засновником і членом першої управи Клубу Професіоналістів і Підприємців, головою фестивалю "Українського Дня", членом управи "Українських Понеділів" та ініціатором, засновником і до-гопільним директором Українсько-Канадського Архіву-Музею Альберти.

Нехай канадська земля буде йому легкою!

Залишив у спадку:

- дружину — **СТЕФАНІЮ**
- дочку — **ХРИСТИНУ З МУЖЕМ ЮРІЄМ**
- внука — **ЛЕСКО КОГУТ**
- внука — **ІВАНІСЮ З МУЖЕМ МИРОНОМ**
- брата — **ЄВСТАХІЯ** з родиною та ближню і дальшу родину в Канаді й Україні.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ОСЕРЕДКУ СУМ

Ім. ген. хор. Т. Чупринки в Нью Йорку

ласково повідомляють батьків, що навчання в школі українознавства в новому 1996/1997 шкільному році розпочинається в суботу, 14-го вересня ц.р. о 9-й ранку

СЛУЖБОВИЙ БОЖОЮ в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в Нью Йорку.

Збірка при вхіді до церкви.

Після Служби Божої в шкільних приміщеннях розпочнеться початкове навчання за класами та відбудуться вписи учнів від дошкільної до 12-ї класи.

Маємо також АНГЛОМОВНУ КЛАСУ.

Вписи кожної суботи в місяці вересні

Розшуку „остарбайтерів“

Під час німецької окупації України в Другій світовій війні (1941-44) приблизно 2,3 млн. українців були вивезені до Німеччини як примусові робітники. „Остарбайтери“ (німецьке слово, яке означає „робітники зі сходів“) дуже потерпіли під німецькою владою, яка вимагала, щоб ці невольники працювали до смерті. Ті, які працювали в німецьких фабриках, часто попадали під бомбардування альянтів і гинели.

Трагічна історія „остарбайтерів“ у більшості невідома. Хоч „остарбайтери“ України було 2,224,000, списків майже немає. І так до сьогодні немає докладних даних хто ці люди були, як їх німці вербували, як їм жили, працювали та чим скінчилася їхня гірка доля.

Історики дослідили, що в більшості „остарбайтери“ походили з території Райхскомісаріату у східній Україні. Частина з них пережила цю жорстоку трагедію та вижила до сьогодні.

Осіб, які мають будь-яку інформацію про „остарбайтерів“ та мають змогу і охоту стати частиною цього важливого і дуже на час потрібного документального фільму, просимо звернутися до Андрія Григорюка, виконавчого директора УКДЦентру на адресу: 620 Spadina Avenue, Toronto, Ontario, M5S 2H4, тел.: (416) 966-1819, факс: (416) 966-1820.

ПОДЯКА

В „Свободі“ з п'ятниці, 26-го липня 1996 р. була поміщена подяка всім тим, хто в пам'яті пок. Софії-Зіни Раківської поклав пожертви для Т-ва Допомоги Сиротам в Україні. Через помилку не подано прізвища **Д-РА КИМЕНТИЯ РОГОЗИНСЬКОГО**, який пожертвував 100.00 дол. Щиро дякуємо і просимо вибачення за помилку.

ІГОР РАКОВСЬКИЙ з родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ смерті нашого найдорожчого

бл. п. ЗЕНОНА БАБ'ЮКА

будуть відправлені поминання Богослуження за спокій душі в церкві-пам'ятнику св. Андрія в С. Банди Брукс, Н. Дж. 26-го серпня, 1996 р. о год. 12:00 полудне у Володимирському Соборі в Києві

26-го серпня, 1996 р. в церкві св. Ісуса Христа, в Рочестері, Н.Й. о год. 9:00 ранку. Рідних, приятелів та знайомих просимо в цей день згадати покійного у своїх молитвах.

Дружина **ОКСАНА** з родиною

ПОДЯКА

З волі Всепогоного відійшов у вічність 20-го липня 1995 р. наш найдорожчий **МУЖ, СИН, БАТЬКО, ВУЙКО, ЗЯТЬ І ШВАГЕР**

С. П. Д-Р ЕВГЕН ЛАЩИК

професор філософії Ля Саль університету

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ОСЕРЕДКУ СУМ

Ім. ген. хор. Т. Чупринки в Нью Йорку

ласково повідомляють батьків, що навчання в школі українознавства в новому 1996/1997 шкільному році розпочинається в суботу, 14-го вересня ц.р. о 9-й ранку

СЛУЖБОВИЙ БОЖОЮ в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в Нью Йорку.

Збірка при вхіді до церкви.

Після Служби Божої в шкільних приміщеннях розпочнеться початкове навчання за класами та відбудуться вписи учнів від дошкільної до 12-ї класи.

Маємо також АНГЛОМОВНУ КЛАСУ.

Вписи кожної суботи в місяці вересні

Доленосна подія...

торичну драму розколоті нації, частина якої змушена була шукати своїй долі на Колумбовій землі. А через тижень, після майже двомісячної праці в українських наукових центрах Америки, на мене чекає літак до Києва. І час осмислювати. Кожен по-своєму відкриває Америку. Можна по-різному бачити і сприймати її несподівані, дивовижні життєві реалії. Але не перестаєш дивуватися, бути враженим тією цивілізацією і культурою, яку виворили американські українці, зберігаючи і примножуючи свої національні традиції і вносячи свої неповторні кольори в мозаїчний світ американської культури.

Можливо було б розповісти про добротні тутешні дороги, коли їдучи в авті, відчувати плавну горизонталь магістралі і можеш спокійно, ніби за письменним столом, занотувати в блокнот подорожні враження, про велетенські „моли“, де можна все віднайти, що зроблено руками і розумом людини, про прекрасні музеї науки і мистецтва, де в експозиції гармонійно поєднуються класичне і модерне мистецтво, і де дорослі і діти вчаться розуміти сутність і красу виворотів природи людського інтелекту, починаючи від татиних геологічної структури ДНК до технології космічних кораблів. Але найкращіше враження — відвідання Смітсонського інституту у Вашингтоні. Найбільша черга, яку я тут бачив в Америці — то була черга людей до Національного Архіву Америки. Я бачив, з яким трепетом і шанобливостю американці оглядали обрані для святині рамками свої національні святині — Декларацію про незалежність, Конституцію, інші засади державної документи. Як істориком, мені хотілося б колись засвідчити подібну шану українцям до Акту про Незалежність, до своєї Конституції. Такий час прийде. Неодмінно.

Цим складаємо наш щирі подяки всім приятелям, знайомим і рідним за висловлені співчуття, зложені особисто чи письмово, за квітці квітки і за участь у похоронних Богослуженнях.

Середню дякуємо Всесхошному о. Жовніровичеві за відслуження похоронних відправ-Панахиди та св. Літургії, відправлення покійного на вічні спочинки на цвинтарі св. Андрія Первозданного в С. Банди Брукс, Н. Дж.

Так само дякуємо д-рові Олексі Біланові за теплі слова прощання і чудовий спогід з відзначенням великої заслуги покійного на полі української науки, а д-рові Іосифу Марголісу і д-рові Михайлові Кирілюк за слова прощання при домовині в похоронному заведенні.

Також дякуємо д-рові Івану Шехові за такі приятельські вислови жалю і прощання над могилкою. Велике спасибі складаємо д-рові Іванові Лобасеві за його любий змислом і такі зворушливі прощальні слова, які він висловив на цвинтарі і за те, що подарував грубку землі з рідної України.

Від серця дякуємо всім приятелям за участь у традиційній трізни і спеціально Маріїнової Коцеві за теплий спонсор покійного.

Щиро дякуємо Любомиріві і Христі Лещенку за допомогу і підтримку під час похорону. Ми глибоко вдячні всім, що в сороковий день взяли участь у Святих літургіях за вічних спокій душі покійного.

Наступні особи зложили пожертви на св. Літургії за покійного, що їх ми щиро дякуємо:

Софія Андрушків, Христина Андрушків, Богдан і Віра Андрушків, д-р Юрій та д-р Стефанія Бережницькі, родина Бородайків, родина Верля, Івана Гуменюк, Ірена Іванівна, Стефанія Іванівна, Катерина Ковшів, Евдоким Крип'як, Іван Купрія, д-р Мілос і Завислава Лебедович, Ірина Луківська, д-р Іван і Наталія Макаревич, Ліда Мартинчук, Олег і Надія Мачай, Ярослав і Гали Обершні, Михайло і Христина Ринасевичі, Марія Савачук, П. Сагалю, родина Славнік, Марія Терех, Теодор і Марія Урбанович, Ярослав і Ліда Федулю, родина Шавчук, Тиміш і Гали Шавчук, родина Шелдонська, родина Шелдон, Богдан і д-р Марія Чабан.

Дякуємо також за доприні молитви в Ля Саль Братстві, які будуть відправлятися заздалегідь старшим Бр. Джосефом Бурка, Прас. Ля Саль Університету та Декана Школи Артемія Сакесес Ля Саль Університету.

Чудові квіти на могилу зложили:

Пол і Леона Анфранко, Еймі Волкер, д-р Б. і М. Макаб, дирекції Кредитивної „Самопоміччя“ в Міннісоті, Леся Тарасюк, д-р Лідія Поніч, д-р Лідія Поніч, Майкл і Ніелс Прон, д-р Іван і Галина Лобай, родина Качалів, Марія і Зана Логар, Алекс Маршал-Грейтер Філадельфійської Філософії Консортіум, Цим дорогим приятелем велике спасибі.

Середню дякуємо Українській Вісній Академії Наук (УВАН) та хорів „Думка“, організації української мови „Піст“, журналу „Сучасність“, та „Філософська Думка“ за вшанування пам'яті д-ра Евгєна Лашіка.

В пам'яті покійного створено Стипендію ім. д-ра Евгєна Лашіка для найкращого українського студента філософії Києво-Могилянської Академії. Цей фонд у сумі \$2,000 щороку устанавлюється через пожертви на фундацію Київської Києво-Могилянської Академії. Пожертви на цей фонд можна складати на Ukrainian Kyiv-Mohyla Academy — Dr. Eugene Lashchuk Scholarship Fund c/o Uliana Lashchuk, 101 River Road, Yardley, PA. 19067. Всі пожертви можна відіграти

від подяку.

Крім цього стипендіального фонду в Києво-Могилянській Академії при катедрі філософії буде відкритий кабінет-читальня пам'яті професора Евгєна Лашіка з колекцією наукових і філософських книжок, яку покійний започав Києво-Могилянській Академії.

Пожертви на стипендіальний фонд ім. д-ра Е. Лашіка зложили:

по 500 дол. Богдан і Віра Андрушків, Лобаш Лещик, по 250 дол. Богдан і Марія Кош, д-р Ярослав і Алла Лещик; по 200 дол. д-р Людмила Починюк, Кlementина Шевчук; по 150 дол. Стефан і Галина Качалі; по 100 дол. д-р Роман і Галина Андрушків, Христина Андрушків, Володимир і Катерина Воловодок, Гриць і Оксана Волощук, д-р Євген і д-р Ася Гумецькі, Марія Заричка, Андрій і Христина Козак, Любомир і Оксана Крушельницькі, Андрій і Тамара Лашік, д-р Мілос і Завислава Лебедовичі, Любомир і Христина Лещик, Віра Менцішська, Ярослав і Галина Обершні, Андрій і Софія Титля, Клоб читачів в Діпроті — Катка Іванівна, Іван Лещик, Галина Петрахаска, Марта Тарасюк, Іван Лещик, Віра Русеєв-Генке, Христина Федисевич, Рома Фіган, Вікторія Грушевська; Софія Андрушків, Володимир і Рома Дигалюк, Лідія Качан, д-р Альберт і Оксана Кіна, Марта Кайтківська, Ярема і Христина Козак, Таран Обершні, Марта Тарасюк, Богдана і Євген Титля, Люба Турчин, Ілля і Марія Шавчук, д-р Марія і Христина Козак, Олександра Андрушків, Ярослав Конопалюк; Роман і Тамара Куропас; Стефан і Віра Бірині, Ярослав і Марія Віжичко, Богдан і Марія Лещик, Оксана Лещик, Катя, Юрій і Тамара Шевчук, Професіональний Девелопмент Дивізіон, Вейнський університет; Марія Бакмалек, Зенон і Стефанія Бреден, Орест і Софія Волощук, Любомир і Наталія Гавко, Наталія Лещик, Ліля Зависка Тарасюк, Ігор і Зірка Козак, Марія Шеларович, Зенон Чехович; Богдан і Оксана Федорович.

Всім жертводавцям висловлюємо особливе спасибі за щирі датики.

Ласкаво просимо всім приятелям та знайомих пам'ятати про покійного у своїх молитвах.

Вічна йому пам'ять!

дружина — **ПОСА**

мама — **КЛЕМЕНТИНА ШЕВЧУК**

донька — **СОФІЯКА ТИТЛЯ** з мужем **АНДРІЄМ ТАМАРОЮ**

сестра — **ВІРА АНДРУШКІВ** з мужем **БОГДАНОМ** і доньками **ХРИСТИНОЮ** та **ОКСАНОЮ ВОЛОЩУК** з мужем **ГРИМЕМ**

ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

БРАТСТВО КОЛ. ВОЛКІВ

1 УКРАЇНСЬКОЇ ДІЛІВНІ УА

КРАЙОВА УПРАВА В ЗСА ТА СТАНЦІЯ НЬО ЙОРК

— запрошує —

побратимів з родинами та друзів на

ТРАДИЦІЙНУ ЗУСТРІЧ

в суботу 31-го серпня до понеділка 2-го вересня 1996 р.

на прекрасній оселі УБС „Верховина“ в Глен Спей, Н.Й.

ніжні обов'язки, сходили ані збірки — лиш

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

в суботу год. 6:30 вечора

КОКТЕЙЛ

у великій залі головного будинку „Верховини“ та

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ

з невеличкою веселою програмою та... евентуально... танцями до графоманних платівок (колекція гостя давнього дога НРКА ГІРНАКА) починати гостям нашої зустрічі буде член Української Армії полк. Лещикова

ІВАН ТЕЛЮК

в неділю 1-го вересня 1996 р. год. 11:30 ранку

СОБОРНА ПАНАХИДА

та зложеними квітами за душі покійних і повернених воїнів 1 УД УНА на символічні могили, які піднімали били символічні могили парох української католицької церкви

О. І. ТИХОВИЧ

та парох української православної церкви

О. Н. КОВАЛЬ

